

Десети годишен общественно-политически форум срещу корупцията
28 януари 2009 г.
Център за изследване на демокрацията

Изказване на г-н Георги Пирински, Председател на Народното събрание

Уважаеми колеги народни представители, уважаеми представители на съдебната, на изпълнителната власт, уважаеми господин кметове на Столична община, Ваши превъзходителства, дами и господа от неправителствения сектор! Бих искал да поздравя преди всичко организаторите на тази десета поредна среща-форум в лицето на господин Шентов, на колектива на Центъра за изследване на демокрацията. Самият факт, че вече десет години ежегодно един високопредставителен състав от много различни власти, сектори на обществото, чуждестранни партньори систематично се занимава с анализа на едно от най-тревожните явления не само за българското общество говори, че в България има място за една отговорна гражданска инициатива и дейност и че такава инициатива и дейност имат своето отражение и в самата дискусия в обществото, което за нас е от особено значение, а смее да кажа, и за действията, предприемани по линия на различните власти за противодействие на този порок – корупцията. Бих искал да маркирам само три въпроса, които ми се струва, че заслужават внимание в хода и на тази десета дискусия.

Първият е достатъчно ясно да си дадем сметка за проблема корупция, неговите измерения и значимост. Вторият е какви са резултатните, работещите действия и подходи за атакуване на този проблем по линия на властите. И трето, коя е онази обществена среда, която е наложително необходима, за да бъдат тези усилия резултатни.

Когато говорим за корупцията, неизбежно маркираме и онова, което е посочено и в доклада – че две трети от българските граждани днес считат, че това е най-важният проблем на обществото ни. И навярно оттам трябва да започнем – да осъзнаем, че корупцията днес се вижда от българските граждани като проблем на проблемите. Едновременно с това да се постарам да си дадем достатъчно точна сметка за параметрите и тенденциите на проблема.

В доклада са маркирани три момента, които обясняват защо това е проблем № 1. От една страна, за разлика от дори преди четири години, когато първи проблеми са били бедността и безработицата, днес тези проблеми вече не са така остри в обществото и на преден план изниква корупцията. На второ място, че има една доста по-висока степен на посочване на конкретни примери, на анализ на проблема, на дискусия по проблема корупция, която го извежда на едно наистина предно място. И осъзнаването, че това е проблем в резултат на това вглеждане, това маркиране на този проблем. Навярно на трето място това усещане се подсилва и от критиките отвън, от поставянето на проблемите на корупцията във връзка с участието ни в Европейския съюз.

Говорейки за корупцията, си заслужава все пак да маркираме, че в сравнителен план има противоречиви тенденции – намаляване на усещането и явленията в бизнес сектора за сметка на засилването им в сферата на гражданското общество. Тенденция, която безспорно си заслужава да бъде анализирана.

Вторият кръг въпроси – как атакуваме проблема. Тук има най-малко два подхода, само ще ги маркирам. Единият е, че институциите поначало са опорочени, че онези ангажирани с тяхното функциониране в огромното си болшинство са хора с недостатъчна отговорност и достойнство, с една дума, че те трябва повече или по-малко да бъдат – позволете ми този израз – изметени и ще дойдат нови сили и явления, които ще вдъхнат ново начало и нов живот на нашия обществен живот.

За мен освен, че този подход е недостатъчно обоснован, отговорен и сериозен в известен смисъл той става и прикритие и защита срещу реалните и отговорни действия по линия на институциите за атакуване на проблема. Далеч съм от мисълта да омаловажавам явленията на безпринципен лобизъм в парламента, на опорочени действия на изпълнителна и съдебна власт, но трябва да разберем, че ако искаме да се поправят нещата, трябва да инвестираме в тези власти, а не да ги атакуваме и да ги рушим.

Тук си заслужава да отбележим онова, което господин Шентов спомена – така нареченото завладяване на държавата. Само отбелязвам, че за мен това е наистина централен въпрос.

И веднага минавам към третата сфера – обществото. В доклада е посочено, че усилията на власти, на инициативи ще останат безрезултатни, ако няма една обществена среда, която достатъчно ясно подкрепя усилия, които са сериозни, които са насочени към атакуване на корупцията, и едновременно с това еднозначно изобличава и порицава онези явления, които са корупционни. Най-общо казано, известното „героизиране“ на представители на онзи сектор, който твърди, че може да се осигури ред в страната чрез действията на неформални структури с престъпни и корупционни характеристики, понякога се радва на умилителни описания в медиите, което е най-малкото едно недоразумение. Тук си заслужава да отбележим въпроса, маркиран и в доклада, за завладяване на гражданското общество от държавата, защото той не е по-малко важен и да си дадем сметка, че въпросът за изявата и работата на неправителствените структури по един достатъчно самостоятелен, отговорен и сериозен начин е не по-малко важно за преодоляването на проблема корупция.

Позволете ми да ви пожелаая и да си пожелаем една наистина резултатна дискусия с последствия в практическата дейност по различните направления!